

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU ETYKA
w Szkole Podstawowej im. M. Skłodowskiej-Curie
w Zespole Szkół nr 1 w Alwerni

Opracowała: Barbara Góra na podstawie: „Ludzkie ścieżki. Kompleksowy program nauczania etyki na II, III i IV poziomie edukacyjnym” Anna Ziemska, Łukasz Malinowski

Etyka jest przedmiotem wychowawczym organizowanym w szkole na życzenie rodziców.

Jest przedmiotem dodatkowym, w momencie deklaracji udział w tych lekcjach staje się obowiązkowy dla ucznia.

*Uczęszczanie na etykę **nie wyklucza** możliwości udziału w zajęciach z religii.*

W takim przypadku na świadectwie szkolnym tuż po ocenie z zachowania umieszcza się jedną, wybraną (korzystniejszą) dla ucznia ocenę uzyskaną z etyki lub religii.

Cele edukacyjne ogólne:

Świat wartości – wskazania tego, co wybitnie pozytywne, wzmocnienia dobra w sobie - indywidualnego poczucia wartości, ukazania dobra istniejącego w świecie we wszelkich możliwych aspektach i postaciach jako czegoś wręcz pociągającego, budzącego zachwyty, wreszcie przynoszącego konkretne korzyści dla siebie i innych.

Poszukiwanie, odkrywanie oraz pielęgnowanie i ochrona wartości w sobie i w świecie – ewoluuje od zachwyty i zaciekawienia, po formowanie własnego systemu wartości zgodnego z ogólnie przyjętymi i stosowanymi normami etycznymi i moralnymi, jak również ukształtowanie postawy odpowiedzialności, dzielności etycznej itp.

„Filozofowanie” – prawidłowe dobieranie prostych argumentów „za” lub

„przeciw” w wypowiedziach ustnych, obrona swojego stanowiska w dyskusji.

Rozpoznawanie elementarnych wartości, wśród których na pierwszym miejscu jest dobro, odróżnianie dobra od zła w zakresie elementarnym. Empatia.

Refleksja nad omawianymi zagadnieniami dotyczącymi człowieka, jego najbliższego otoczenia (rodziny, przyjaciół, kolegów, osób starszych, osób niepełnosprawnych itp.), środowiska przyrodniczego, stosunku do własnej natury (uczuć, motywacji itp.) i określonych sytuacji życiowych.

Ocenie podlega:

- aktywne uczestniczenie w lekcji
- wypowiedzi ustne
- wypowiedzi pisemne
- przygotowanie materiałów do lekcji
- przygotowanie argumentów do dyskusji
- prowadzenie zeszytu
- prace domowe
- sprawdziany
- prezentacje
- prace dodatkowe

Ocena jest przedstawiana w formie cyfrowej.

Wymagania na ocenę:

Celującą - aktywny udział we wszystkich lekcjach, systematyczne przygotowywanie się do nich, samodzielne przygotowanie prezentacji/projektu, podejmowanie zadań dodatkowych, samodzielne inicjowanie pewnych działań, np. opracowanie tematu związanego z omawianymi zagadnieniami w stopniu wykraczającym znacząco poza podstawę programową, wzorowe prowadzenie zeszytu.

Bardzo dobrą - systematyczne przygotowanie do lekcji, czynny udział w dyskusjach, posługiwanie się ze zrozumieniem pojęciami z zakresu etyki i filozofii, wzorowe prowadzenie zeszytu i odrobione prace domowe.

Dobłą - przygotowanie do lekcji z niewielkimi uchybieniami, częsty udział w dyskusjach, rozumienie pojęć z zakresu etyki i filozofii, dobrze prowadzony zeszyt i odrobione prace domowe.

Dostateczną – rozumienie omawianych zagadnień, sporadyczny udział w dyskusjach, prowadzenie zeszytu.

Dopuszczającą - bierny udział, zeszyt prowadzony niesystematycznie.

Niedostateczną – niespełnienie powyższych warunków.

Ocena z etyki powinna jednak w większym stopniu niż w przypadku innych przedmiotów uwzględniać wysiłek, wkład pracy i zaangażowanie uczniów. Nie należy natomiast oceniać poglądów, należy je przedyskutować, i jeśli są jawnie

falszywe, należy oczekiwać ich zmiany pod wpływem argumentacji i pouczających przykładów.

Poza powyższymi ocenami stosowane są również plusy, głównie za aktywność na zajęciach i niektóre prace domowe, oraz minusy za nieprzygotowanie do lekcji lub niepodjęcie zadań obowiązkowych poleconych przez nauczyciela. Pięć plusów stanowi ocenę bardzo dobrą a pięć minusów ocenę niedostateczną.

Wymagania szczegółowe:

Wiedza: Podstawą jest zdobycie wiedzy na temat elementarnych wartości.

Wiedza na temat praw i obowiązków młodego człowieka wobec siebie i innych.
Wiedza na temat uczuć, emocji, słabszych i mocniejszych stron własnych oraz innych osób.

Wiedza na temat obszaru kulturowego, w którym uczeń żyje wraz z konsekwencjami takimi jak: religia, sztuka, system wartości, przy jednoczesnym uświadamianiu i zaznaczaniu istnienia alternatywnych obszarów i systemów kulturowych np. arabskiego, dalekowschodniego itd.

Wiedza na temat ogólnych problemów moralnych występujących zarówno w najbliższym otoczeniu, jak i w świecie (np. ochrona środowiska naturalnego).

Umiejętności: Umiejętność odróżniania dobra od zła.

Umiejętność identyfikowania dobra i zła w różnych formach (w treściach poszczególnych opowieści – konkretne postacie i ich działania, symbole, przypowieści, przenośnie).

Umiejętność nazywania elementarnych pojęć moralnych i posługiwania się nimi we właściwych kontekstach (np. sprawiedliwość, wytrwałość, honor, dzielność etyczna, sumienie itp.).

Umiejętność odróżniania treści etycznych od religijnych.

Umiejętność rozpoznawania stanów uczuciowych oraz ich następstw (np. złości).

Umiejętność formułowania prostych wypowiedzi i wniosków związanych z omawianym tematem.

Umiejętność kulturalnego dyskusowania – wyrażania własnego zdania z użyciem prostej argumentacji oraz słuchania wypowiedzi koleżanek i kolegów, bez przerywania itp.

Umiejętność poszanowania dla odmiennych postaw i poglądów wyrażanych

przez koleżanki i kolegów.

Umiejętność podejmowania prostych decyzji.

Umiejętność przewidywania ewentualnych konsekwencji dokonanych wyborów i decyzji, łączenie przyczyny i skutku.

Postawy: Wrażliwość na wartości – z dobrem na czele.

Wrażliwość na dobro i jego przejawy, gotowość do chronienia dobra.

Budowanie fundamentów własnej hierarchii wartości na miarę rozeznania realnego świata.

Budowanie poczucia własnej godności, niepowtarzalności i wyjątkowości jako osoby, dostrzeganie i poszanowanie tych samych cech u innych osób.

Przekonanie o potrzebie doskonalenia się moralnego (np. postawa rycerska).

Otwartość i wrażliwość na potrzeby innych osób oraz wszelkich istot żywych.

Wrażliwość na problemy środowiska naturalnego i uświadomienie konieczności chronienia go.

Przekonanie o słuszności postawy aktywnej, rozszerzonej również na pole działań ogólnospołecznych (np. udział w akcjach charytatywnych).

Dla uczniów posiadających opinie z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej kryteria są dostosowywane do ich poziomu umiejętności możliwości.

Jak poprawić ocenę okresową/roczną?

Uczeń musi uzupełnić zaległe prace, zaliczyć sprawdziany lub poprosić o wyznaczenie prac dodatkowych i odrobić je w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Na I etapie edukacyjnym (klasy I-III) zajęcia z etyki mają na celu przybliżenie wartości etycznych na podstawie baśni, bajek, opowiadań a także obserwacji życia codziennego. Ze względu na specyfikę dziecięcego rozumowania w trakcie zajęć analizowane są postawy przede wszystkim postaci literackich i filmowych.

Na II etapie edukacyjnym (klasy IV-VI) zajęcia z etyki mają pomóc w kształtowaniu refleksyjnej postawy wobec człowieka, jego natury, powinności moralnych oraz wobec różnych sytuacji życiowych. Szczególnym zadaniem jest wspieranie uczniów w poszukiwaniu wartości, ukazywanie sensu praw i obowiązków występujących w różnych sytuacjach społecznych oraz uczenie szacunku dla samego siebie.